

VÁLASZADÓ

2024/10. október

Lízingügyletek áfája

Visszaváltás számvitele

Munkahelyi mobilhasználat

Nők 40: jogosultsági idő

Kérdések és válaszok

ADÓ

2024

10

Kedves Olvasó!

Már évek óta eltűnt az uborkaszezon az állami szabályozásból, a nyári-őszi hónapoktól ugyanis rendszeresen belépnek követendő, megtanulandó új előírások. Ilyen például az egyes göngyölegek visszaváltása: az új rendszer nem csak a vásárlóknak és a kereskedelemben okozott-okozt fejtörést, hanem új feladatok elé állítja a könyvelőket is. Egyik cikkünkben ismertettük, hogy ezzel összefüggésben milyen áfás és számviteli kérdésekre kell figyelniük.

Nagy port vert fel a mobiltelefon iskolai használatának betiltásáról szóló szabályozás. Ennek kapcsán egyik szakértőnk megvizsgálta, hogy a munkahelyeken milyen előírások érvényesíthetők.

Az utóbbi hónapokban is feldolgoztunk emellett örökzöld témákat, így például a lízingügyletek áfájával, a nők kedvezményes nyugdíjának jogosultsági idejével, a mezőgazdasági idénymunkával, valamint a teljesítésigazolással összefüggő fontos kérdéseket.

Rendszeresen izgalmas témákat vetnek kérdéseikkel olvasóink is, akiknek szakértőink ezúttal is igyekeztek precíz válaszokat adni.

Lízingügyletek (4) – a szerződések lezárásával kapcsolatos áfakérdések

Cikksorozatunk utolsó részében az egyes lízingszerződések lezárásával kapcsolatos előírásokat, pontosabban azok áfakezelését foglaljuk össze.

Az első részben tisztáztuk, hogy mit is jelent a gépjárműlízing, hogyan kezeli az áfatörvény ezen konstrukciókat. Ezt követően a nyílt végű pénzügyi lízing besorolását elemeztük, majd a bérloők (lízingbevevők) adólevonási jogát tekintettük át.

A sorozat korábbi írásaiban elemeztük a zárt végű pénzügyi lízinget, illetve az operatív lízinget, valamint a bérleti konstrukciókat is. Jelen cikkben viszont kizárólag a nyílt végű pénzügyi lízing lezárásával foglalkozunk, mivel a zárt végű ügyletek már a futamidő elején termékértékesítésként kezelendők, a bérleti vagy operatív lízing konstrukciókban pedig (legalábbis a szerződés keretein belül) nincs lehetőség tulajdonszerzésre.

A szerződések lezárásával kapcsolatban elsőként azt kell megvizsgálni, hogy a szerződés szerződésszerűen vagy szerződésmeghiúsulással zárult-e le. A lízingügylet általában a lízingbevevő nemteljesítése (nemfizetése) miatt szokott megszűlni, és kerül korai lezárásra.

A megszűnéssel kapcsolatos számviteli és adózási kérdések igen összetettek, és sokszor nem is teljesen egyértelműek, nagyban függenek a szerződés szövegezésétől; ugyanakkor, mivel jelen cikkben a lízingbevevők eljárását elemezzük, a megszűnéskor főleg a lízingbeadó oldalán merülnek fel megoldandó kérdések, így a megszűnés kezelését lezárjuk azzal, hogy a lízingbevevőnek ilyen esetben elsősorban a lízingbeadó által kibocsátott bizonylatoknak megfelelő eljárást kell tanúsítania.

Előtörlesztés esetén azonban már számos (lízingbevevő oldalán megoldandó) kérdés merülhet fel.

Mint minden finanszírozási szerződésben, a lízingügyletben is van előtörlesztési lehetőség (természetesen akkor, ha a felek közötti szerződés nem zárja ki). Nyílt végű pénzügyi lízing előtörlesztésénél nemcsak a finanszírozási szerződés zárul le, de a lízingtárgy tulajdonjoga is átkerül a lízingbevevőhöz. Ezt a szempontot szem előtt tartva két kérdést kell megvizsgálunk: (1) az előtörlesztéssel történt lezárás vezethet-e átminősítési kockázathoz – tekintheti-e úgy az adóhatóság, hogy az ügylet célja már az elején a termékbeszerzés volt. (2) A második kérdés pedig a lezárás során megvalósult termékértékesítés–termékbeszerzés adóalapjára vonatkozhat.

Az első kérdés elemzésekor azt a szempontot kell figyelembe venni (mint ahogy azt a cikksorozat második részében is elemeztük), hogy ha a lízingbevevő célja a futamidő elején egyértelműen a tulajdonszerzés volt, akkor az ügylet termékbeszerzésként kezelendő, és ezáltal nem is járhat adólevonási joggal (mivel a személygépkocsi-beszerzés áfája adólevonási tiltás alá esik).

Önmagában viszont az előtörlesztés nem jelent automatikus átminősítést (bérletből termékértékesítésbe). Igenis létezik olyan gazdaságilag magyarázható változás, amely egy hosszabb futamidejű szerződés lezárását indokolja, és magyarázhatóvá teszi az előtörlesztést.

Ugyanakkor, bár az előtörlesztés önmagában a teljes konstrukciót nem minősíti át, de az előtörlesztéssel történő tulajdonszerzés viszont már egyértelműen termékértékesítésnek–termékbeszerzésnek tekintendő. Ez átvetve a második kérdéshez: mi ilyenkor az adó alapja, hiszen a termék beszerzésekor áthárított adó levonási tiltás alá esik. ►

Az adó alapját ilyen esetekben a teljes fizetendő összeg határozza meg, azaz mindazon díj- ellenérték-részlet, amelyet a lízingbevevő a termék beszerzéséért fizet (nyilván az előtörlesztési díjra ez nem igaz, hiszen az magának az előtörlesztési lehetőségnek mint finanszírozásiszerződés-lezárási opciónak az ellenértéke). Ha az elszámoláskor külön számítják a maradványértéket és a hátralévő tőkereszeket – ezen tételek mind együtt minősülnek a termékértékesítés adóalapjának, és ezáltal normál esetben –, levonási tiltás alá esnek.

Mikor lehet mentesülni a levonási tiltás alól? A személygépkocsi-beszerzés adólevonási tiltása alól [áfatörvény 124. (1) bekezdés d) pont] négy esetben képzelhető el mentesülés:

- a gépkocsi igazoltan továbbértékesítési célból került beszerzésre [125. § (1) a)],
- a gépkocsi új közlekedési eszközként értékesítik EU-s országba [125. § (1) c)],
- taxiszolgáltatás érdekében kerül beszerzésre a gépkocsi [125. § (2) a)],
- vagy igazoltan egészben vagy túlnyomó részben a gépkocsit a beszerző bérbe adja [125. § (2) b)].

A fentiek közül nyilván az első opció szokott felmerülni, például, ha a lízingbevevő az általa lízingelt gépkocsira vevőt talál, akkor le tudja zárni a szerződést (akár előtörlesztéssel), és tulajdonosként már értékesítheti is a gépkocsit. Ilyen esetekben a lízingbevevőre hárított áfa levonásba helyezhető, ugyanakkor a gépkocsi továbbértékesítése is adóköteles ügylet lesz. (Természetesen ez igaz nemcsak a korai lezárára, hanem a szerződés futamidő végi lezárására is.)

Hogyan szűnhet meg a nyílt végű pénzügyi lízingszerződés szerződés szerinti teljesítéssel? Mivel ezen konstrukció (mint a neve is mutatja) nyílt végű, így több lehetőség is adott:

- elképzelhető, hogy a lízingbevevő visszaadja a lízingtárgyat (például, ha a futamidő alatt technológiailag elértéktelenedett, vagy elhasználódott, vagy egyszerűen már nincs rá szüksége a lízingbevevőnek);
- lezárhatja a lízingbevevő a szerződést úgy, hogy maradványértéken megszerzi a lízingtárgy tulajdonjogát;
- vagy átadhatja az opciós jogot másnak, aki a lízingbeadónak megfizetett maradványértékkel szerezheti meg a lízingtárgy tulajdonjogát.

Vizsgáljuk meg elsőként a lízingbevevő maradványértéken történő tulajdonszerzésének kezelését! Elsőként itt is az esetleges átminősítés kérdését kell megemlítenünk.

Sok olyan állásponttal találkozhatunk, amely szerint, ha a lízingbevevő tulajdont szerez a futamidő végén, akkor az ügylet termékbeszerzésként kezelendő. Ezen megállapítások részben igazak lehetnek, de fontos megemlíteni azt, hogy önmagában a maradványértéken történő tulajdonszerzés még nem átminősítési ok, az viszont már az, ha a maradványérték annyira alacsony a futamidő végi piaci értékhez képest, hogy a lízingbevevő gazdaságilag egyetlen észszerű választása a tulajdonjog lehívása (lásd C 164/16. sz. Mercedes Benz Financial Services UK Ltd ítélet rendelkező része). (Az átminősítési kockázatokat részletesen a cikksorozat második részében elemeztük.)

Ha a lízingbevevő megszerzi a tulajdonjogot, két lehetőség áll előtte: egyrészt továbbértékesítheti a gépkocsit (amely esetben a rá hárított áfát levonhatja, de az értékesítése adóköteles ügylet lesz), vagy saját gépkocsiként használja tovább az eszközt. Ebben az esetben a lízingbevevő nem vonhatja le a beszerzési áfát, hiszen nem mentesülhet az adólevonási tiltás alól.

Ha később mégis értékesítésre kerül a gépkocsi, akkor az értékesítésre az áfatörvény 87. § b) pontja vonatkozik: „Mentes az adó alól a termék értékesítése abban az esetben, ha [...] az értékesítést megelőzően a termékhez kapcsolódó előzetesen felszámított adó a 124. és 125. § szerint nem vonható le”.

Azaz, ha a gépkocsi tulajdonjogának megszerzése után azt tárgyi eszközként használja az adóalany, úgy a későbbi értékesítésre adómentesség vonatkozik. Nyilván ezen szabállyal is vissza lehet élni, de fontos rámutatni arra, hogy egyértelműen adóhatósági megállapításhoz vezethet, ha kiderül, hogy az adóalany csakis annak érdekében használta pár hónapig az autót, hogy azt később adómentesen tudja értékesíteni egy harmadik vevő részére.

A nyílt végű lízing szerződésszerű lezárásával kapcsolatban az utolsó elemzendő lehetőség az, amikor nem a lízingbevevő szerzi meg a lízingtárgy tulajdonjogát, hanem az általa kijelölt úgynevezett „opciós vevőnek” adja át a lehetőséget arra, hogy a maradványérték megfizetésével megszerezhesse a gépkocsi tulajdonjogát.

Azt nem kell megismételnünk, hogy az opciós vevő hogyan élhet esetleg adólevonási jogával (ebből a szempontból mindegy, hogy a terméket a lízingbevevő vagy harmadik fél szerezte-e be), viszont azt mindenképpen végig kell gondolnunk, hogy történik-e gazdasági esemény (és ha igen, mi az), amelynek során a lízingbevevő lemond, pontosabban átadja a tulajdonszerzési lehetőségét az opciós vevőnek.

Csomagban jobban megéri!

Válasszon csomagjainlataink közül és akár **FÉLÁRON** önre lehetnek az átfogó szakmai kiadványok!

Iratcsomagjainkhoz pedig most az eddigi legmagasabb, **30%-os** kedvezménnyel férhet hozzá!

Megrendelés: bolt.hvg.hu/adozona

Tagadhatatlan tény (és ez mind a Hpt.-ből, mind pedig a finanszírozási gyakorlatból) következik, hogy a maradványérték a lízingtárgy futamidő végi piaci értéke alatt marad. (A kérdés az, hogy mennyivel marad alatta: annnyival, hogy gazdasági választást kínál fel a lízingbevevőnek, vagy sem – de erről az átminősítési kockázatoknál részletesen írtunk.) Azaz a lízingbevevő ténylegesen átad-e egy lehetőséget az opciós vevőnek: ha ezért ellenértéket kap, akkor azt szolgáltatásnyújtás bevételeként (természetesen általános szabályok szerint áfás tételként) kell kezelni.

Ha nem kap/nem kér ellenértéket, akkor viszont azt kell elemezni, hogy miért is mondott le ingyen az opciós jogáról a lízingbevevő. Ha például egy munkavállalójának adta át a tulajdonszerzési lehetőséget, vagy a vezető tisztségviselőjét részesítette ebben az előnyben, úgy egyrészt ennek az ügyletnek egyértelműen lehetnek jövedelemadó-következményei (ugyanúgy lehet társasági adózási következménye, ha például kapcsolt vállalkozásának adja át az opciós jogot a lízingbevevő), de emellett áfakövetkezményekkel is számolni kell.

Az áfarendszerben egyrészt az ingyenes szolgáltatások vonatkozásában is felmerülhet adófizetési kötelezettség: 14. § (2) bekezdés: „Szintén ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás, ha az adóalany saját vagy alkalmazottai magánszükségletének kielégítésére vagy általában, vállalkozásától idegen célok elérésére másnak ingyenesen nyújt szolgáltatást, feltéve, hogy a szolgáltatáshoz kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg”. Emellett pedig azt is meg kell említeni, hogy egyes esetekben az áfa rendszere is alkalmaz „transzferár”-szabályokat, azaz piaci értéken kell megállapítani az adó alapját, ha például olyan nem független félnek biztosít alacsonyabb áron szolgáltatást az adóalany, aki adólevonásra nem jogosult (tipikusan ilyen lehet a munkavállaló) – áfatörvény 67. § (1) b) pont.

A fentiekből láthatjuk, hogy bár a lízingügyletek kiváló lehetőséget biztosítanak mind a finanszírozásra, mind pedig a személygépkocsi-használatra, de fontos tisztában lennünk az adójogi kezeléssel (erről a cikksorozat első részében írtunk), az esetleges átminősítési kockázatokkal (2. rész). Fontos tisztában lenni azzal, hogy milyen mértékben és milyen dokumentumokkal élhetünk adólevonási jogunkkal a gépkocsihasználat tekintetében (3. rész), de emellett a lízingügylet lezárásával kapcsolatos forgalmi adózási kérdéseket is figyelembe kell venni egy adott konstrukció választása esetén (4. rész).

dr. Kelemen László adószakértő, jogász

https://adozona.hu/afa/Lizingugyletek_a_lizing_forgalmi_adozasi_bes_60QJPS
https://adozona.hu/afa/Lizingugyletek_a_nyilt_vegu_penzugyi_lizin_YQLK7M
https://adozona.hu/afa/Lizingugyletek_3_adolevonasi_kerdeseke_a_I_K8JA83

Példa jóváhagyott osztalék módosítására

Egy gazdasági társaság a 2023. évi egyszerűsített éves beszámolója alapján osztalékot határozott meg három tulajdonos számára, a taggyűlési határozat szerint június 2-i kifizetéssel. Időközben a társasági szerződést májusban (azaz még az osztalék kifizetése előtt) módosították. Ennek következtében – külső személy megvásárolta az egyik tulajdonos üzletrészt; – bekerült a társasági szerződésbe a két másik tulajdonos közötti egyezség, amely alapján az osztalékfizetés arányát eltérítették a tulajdonosi arányoktól.

Kérdés: Hogyan kell mindezek fényében a korábban jóváhagyott osztalékot kifizetni, könyvelni?

A Ptk. 3:185. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagot a társaságnak a tag javára történő kifizetések céljából felosztható és a taggyűlés által felosztani rendelt saját tőkéjéből a törzsbetétek arányában meghatározott összeg (osztalék) illeti meg. Osztalékra az a tag jogosult, aki az osztalékfizetésről szóló döntés meghozatalának időpontjában a társasággal szemben a tagsági jogok gyakorlására jogosult. A tag osztalékra a már teljesített vagyoni hozzájárulása arányában jogosult.

MEGJELENT

TIPPEK KÖNYVVITELI ZÁRLATHOZ

Számviteli esettanulmányok

- cégeladás tagi kölcsönrel
- eurós könyvvezetés, forintszámlák
- halasztott adó

adózóna

MEGRENDELÉS: [BOLT.HVG.HU/ADOZONA](https://bolt.hvg.hu/adozona)

A Ptk. hivatkozott előírásával összhangban szabályozza a kérdést a számviteli törvény is. A számviteli törvény 153. § (1) bekezdése szerint az „[e]gyszerűsített éves beszámolót [...] valamint az adózott eredmény felhasználására (az osztalék jóváhagyására) vonatkozó határozatot [...] letétbe” kell helyezni. A megtörtént gazdasági eseményeket – a bizonylati fegyelemre figyelemmel – könyvelni kell. Az osztalékról való döntés is ilyen gazdasági esemény, amit a számviteli törvény 42. § (3) bekezdésének megfelelően a rövid lejáratú kötelezettségek között – bruttó összegben – tagonként könyvelni kell az eredménytartalék egyidejű csökkentésével.

A Ptk. indokolása szerint az osztalék kifizetésére vonatkozó szabályozás célja alapvetően a hitelezővédelem. Ezért a szabályoktól való eltérés nem fogadható el. A letétbe helyezett adatokat nem lehet a példaként hozott eset szerinti jogcímen megváltoztatni.

Jelen esetben az üzletrészt értékesítő tag az osztalékfizetésről szóló döntés meghozatalakor még tag volt, az őt a vagyoni hozzájárulása arányában járó (kötelezettségként a számára már előírt) osztalék az üzletrész értékesítése után is megilleti. Ugyanakkor annak nincs akadálya, hogy az üzletrész adásvételi szerződésében az üzletrészt értékesítő tag a még a részére ki nem fizetett osztalékkövetelése elengedésétől rendelkezzen. Ez a társaságnál a magán-személlyel szembeni kötelezettség elengedését jelenti, amit egyéb bevételként kell könyvelniük.

A Ptk. hivatkozott előírásának szigorú szabálya, hogy a tagot osztalék címén a törzsbetétek arányában (a teljesített vagyoni hozzájárulás arányában) meghatározott összeg illeti meg. Ebből az következik, hogy a két másik tulajdonos közötti egyezség, amely szerint az osztalékfizetés arányát eltérítették a tulajdonosi arányoktól, ellentmond a Ptk. szóban forgó előírásának, de az eredeti, letétbe helyezett, az osztalék jóváhagyására vonatkozó határozattól is eltér. Az osztalékot tehát az osztalék eredeti jóváhagyáskori tulajdonosi arányok szerint, a számviteli törvény 42. § (3) bekezdése alapján előírt kötelezettség teljesítésére lehet kifizetni az osztalékot terhelő adók levonása után mind a három tulajdonosnak, akik az osztalékfizetésről szóló döntés meghozatalakor tagok voltak.

Sinka Júlia

Az írás a „Tipppek könyvviteli zárlathoz – számviteli esettanulmányok” című kiadványban jelent meg (szerző: Sinka Júlia), amely a bolt.hvg.hu oldalon 10 százalékos kiadói kedvezménnyel megvásárolható.

Mobiltelefon-használat korlátozása, tiltása munkaidőben – jogszerű a munkáltatói intézkedés?

Szeptember 1. napján lépett hatályba a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól szóló 245/2024. kormányrendelet. Ennek apropóján vizsgáltuk a mobiltelefon használatának korlátozását munkajogi oldalról. Megtiltható a telefon munkahelyre történő bevitele? Telefonálhatnak-e a munkavállalók munkaidőben? Keresheti a munkáltató munkaügyben a munkaidő lejártát követően telefonon a munkavállalót?

Szabályzat a munkahelyi telefonhasználatról

A munkavállaló köteles munkaideje alatt munkavégzés céljából, munkára képes állapotban a munkáltató rendelkezésére állni [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 52. § (1) bekezdés b) pont]. Ebből az következik, hogy nem láthat el olyan tevékenységet, mely nem a munkájához kapcsolódik. Értelemszerűen a telekommunikációs eszközök – különösen a mobiltelefonok –, a kép- vagy hangrögzítésre alkalmas eszközök és az internetelésre alkalmas okoseszközök mind alkalmasak arra, hogy a munkavállaló figyelmét elvonják a munkáról.

Ha az irodavezető vagy az informatikus munkatárs magántelefonjának vonalai azért izzanak, mert az éppen épülő házuk munkálatait koordinálja, vagy egy hétvégi születésnap összejövetelt szervez, akkor a fenti a rendelkezést súlyosan megsérti. Tovább rontja a helyzetet, ha mindezt az egy légtérben dolgozni szándékozó kollégák is „élvezhetik”. Természetes, hogy a call centeres vagy egy kamionsofőr napi szinten folyamatosan telefonál, ez azonban munkaköre része, a telefonálás elmulasztása a munkaviszony megszüntetését vonhatná maga után.

Felmerül a kérdés: munkaidőben tilos a telefonálás? A válasz: ha a munkáltatónak van olyan szabályzata, amely ezt tiltja, akkor fő szabály szerint – az alább említett kivétel mellett – valóban nincs rá lehetőség, még akkor sem, ha ez nem menne a munka rovására.

Az Mt. egyik alapelve a kölcsönös együttműködési kötelezettség: bizonyos személyi, családi körülmények indokoltá tehetik, hogy a dolgozó a tilalom ellenére is bekapcsolva hagyhassa a mobilját, vagy gyakrabban kezdeményezhessen hívást, így például, ha a gyermeke beteg vagy felesége bármely percben életet adhat közös gyermeküknek. Ilyen kellő súlyú indok esetén a munkáltatónak még kifejezett tilalom hatálya alatt is engedélyeznie kell a telefonálást, ezzel azonban a munkavállaló sem élhet vissza, arra kell törekednie, hogy a fejleményeket, híreket lehetőleg munkaidő után ismerje meg vagy észrevételezze.

Nehéz meghúzni a határt abban a körben, hogy mikor melyik érdek az erősebb, ezt minden esetben egyedileg lehet elbírálni. Ha a felek együttműködőek és jóhiszeműek, nem merül fel jogvita. Belső utasítás hiányában nem tilos a telefonálás, azonban erre elsősorban a munkaközi szünetben, természetesen a munkavégzés megsza- ▶

kításával kerülhet sor. Az ember a napja legnagyobb részét mégiscsak a munkahelyén tölti, a kiegyensúlyozott munka-magánéletéhez pedig hozzátartozhat, hogy munkaidőben vált néhány szót a párjával, szüleivel, érdeklődik gyermeke után, vagy időpontot egyeztet a masszázssza, fodrászhoz, autószervizbe. Egy-egy ilyen momentum nem válik a hatékonyság kárára, sőt, kifejezetten energizáló hatású is tud lenni. Kivételt képez ez alól az az eset, ahol egy hívás, vagy egy sms elküldése már a munka biztonságát is veszélyeztetheti, például szalagmunkát végzők vagy fuvarozók esetén.

Megteheti-e a munkáltató, hogy megtiltja a telekommunikációs eszközök munkahelyre történő behozatalát, vagy azt, hogy az ilyen jellegű eszközöket elzárja?

Nem egyedi eset, hogy a munkavállalók visszaélnek a telefonhasználattal: munkavégzés helyett nyomogatják a telefont, közösségi oldalakat nézegetnek, netán játszanak. A kérdés megítélése nem egyszerű és számos körülménytől is függ. Jelen esetben szembe kerül egymással egyrészt a munkáltató azon fent ismertetett joga, gazdasági érdeke, hogy a munkavállaló maradéktalanul eleget tegyen a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének, másrészt nem hagyható figyelmen kívül a munkavállaló tulajdonhoz és magánéletéhez való joga.

A magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény preambuluma szerint a magánélet, a családi élet, az otthon és a kapcsolattartás tiszteletben tartásához fűződő jog együttesen az ember veleszületett méltóságából ered, amely mindenkit megillet. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.

Az Mt. 9. § (2) bekezdése szerint a munkavállaló személyiségi joga akkor korlátozható, ha a korlátozás a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyiségi jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartamáról, továbbá szükségességét és arányosságát alátámasztó körülményekről a munkavállalót előzetesen írásban tájékoztatni kell. A fentiek alapján a telefon elvétele általában véve nem lenne jogszerű. Az ugyanis nem feltétlenül szükséges, de aránytalan intézkedés is lenne, továbbá legtöbbször van enyhébb módszer is a cél eléréséhez. Az „általában véve” azt jelenti, hogy előfordulhat kivételes helyzet is, például jól körülhatárolt munkabiztonsági ok. Azaz a telekommunikációs eszközök munkahelyre történő bevitelének teljes tilalma csak abban az esetben jogszerű, ha a munkáltató olyan, a jog által is méltányolható érdeket tud bizonyítani, amely más módon nem biztosítható.

Telefonhívás a munkaidő lejártát követően

A munkavállalót rendelkezése állási kötelezettség a munkaidejében terheli. Ha ez véget ér, szabadon rendelkezhet idejével. Nem vitás, hogy a munkáltató ilyenkor is könnyedén elérheti, különösen, ha felszereli telefontal, tablettal, laptoppal. De ma már az sem egyedi, hogy Viberen, Messengeren, Skype-on stb. keresi meg a munkavállalót. Ha a dolgozó éppen uszodában vagy színházban van, nem észleli a hívást, igaz, egyébként sem köteles készenlétben állva lesni a mobiltelefonját, hátha kérdése lesz a felettesének. Bármely eset is álljon fenn, a munkáltató nem szankcionálhatja, ha a munkavállaló nem veszi fel a telefont munkaidőn kívül.

Akadhat azonban kivételes helyzet az együttműködési kötelezettség alapelvéből következően. Ha a munkáltató előre jelzi, hogy egy rendkívül fontos ügyben pénteken a munkaidő lejártát követően keresni fogja a dolgozót, és megkéri, hogy álljon rendelkezésre egy telefonhívás erejéig, a munkavállaló nem mondhat nemet. Bár sérül majd a magánszférához való joga, de ha valóban nyomós oka van a megkeresésnek, a munkáltató érdeke erősebbnek fog bizonyulni. Ilyen eset lehet, ha például éppen akkor tárgyal a munkáltató a dubai partnerrel egy új szerződéskötésről, mellyel kapcsolatban olyan információra vagy közreműködésre van szükség, melyben csak az adott távollévő fejlesztő munkakört betöltő kolléga az illetékes.

A munkáltató nem élhet vissza ezzel a jogával, tehát nem lehet napi, sőt, heti szintű sem az ilyen eset. Erre ugyanis már intézményesítve van a készenlét. Ennek elrendelése hiányában a munkáltató fenti korlát melletti rendelkezésre állási utasítását a munkaidő-beosztástól eltérő munkavégzéshez tudnám hasonlítani azzal, hogy nem bent a cégnél, hanem otthon történik a munkavégzés, és bizony a következménye is azonos: a dolgozót rendkívüli munkavégzéséért bérpótlék illeti meg.

Felnőttképzés

Anélkül, hogy ismertetésre kerülne a bevezetőben hivatkozott rendelet, érdemes arra kitérni, hogy felnőttként nemcsak a munkaviszonyban lehet korlátozott a telefonhasználat.

Használatában korlátozott tárgynak minősülnek – egyebek mellett – a tanórák, a szakmai oktatás, illetve a szakképesítésre felkészítő szakmai képzés szerinti foglalkozások ideje alatt – ideértve az intézményben töltött időt is – a szakiskola minden évfolyamán a telekommunikációs eszközök – különösen a mobiltelefonok –, a kép- vagy hangrögzítésre alkalmas eszközök és az internetelésre alkalmas okoseszközök.

A használatában korlátozott tárgy a nevelési-oktatási intézménybe bevihető, azzal, hogy a tanuló a használatában korlátozott tárgyat a tanítási nap kezdetén, a tanítási órák megkezdése előtt az intézmény házirendjében meghatározottak szerint leadja a tanítási nap időtartamára, és azt a házirendben meghatározottak szerint visszakapja. Ebben tehát a felnőttképzési jogviszonyban résztvevő személyek is érintettek, így jogszerű intézkedés a mobiltelefonjaik leadására kötelezés.

dr. Hajdu-Dudás Mária munkajogi ügyvéd ►

TOPSOFT ZRT.

35

ÉVE

ügyfeleink szolgálatában

Nők 40 kedvezményes nyugdíj: mi vehető figyelembe jogosultsági időnek, mi nem?

A nyugdíjkorhatár betöltése előtt, életkorától függetlenül öregségi teljes nyugdíjra jogosult az a nő, aki legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkezik. De mi is az a jogosultsági idő? Mi ismerhető el jogosultsági időként, mennyit kell ebből keresőtevékenységgel lefedni, és melyek azok az időszakok, amelyek nem felelnek meg a jogosultsági idő feltételrendszerének?

A kedvezményes nyugdíjazás tekintetében nem vehető figyelembe minden szolgálati idő jogosultsági időként, továbbá a jogosultsági időn belül is külön meghatározták a munkával szerzett jogosultsági idő minimális arányát. Ennek megfelelően, a kedvezményes öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a 40 év jogosultsági időn belül a keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett jogosultsági idő nem éri el a 32 évet, olyan nő esetén pedig, akinek gyermekek otthongondozási díját, vagy a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, vagy aki 1998. január 1-jét megelőzően ezzel egy tekintet alá eső szolgálati időt szerzett, a 30 évet.

A jogosultsági idő fogalma szűkebb, mint a szolgálati idő: csak szolgálati időt képező időszak minősülhet jogosultsági időnek, de vannak olyan szolgálati idők, amelyek jogosultsági időként nem jöhetnek számításba. A jogosultsági időnek is számító szolgálati időket a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) és a végrehajtására kiadott 168/1997. kormányrendelet (TnyR.) sorolja fel. A jogosultsági időnek két csoportja van: a munkával szerzett jogosultsági idő, és a gyermekneveléssel szerzett jogosultsági idő.

Munkával szerzett jogosultsági időnek számít a következő jogviszonyokban – a jelzett kivételtől eltekintve – biztosítási jogviszonyban szerzett szolgálati idő:

- munkaviszony (ideértve a szakmunkástanuló kötelező nyári gyakorlatát, a szakközépiskolai tanuló biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban eltöltött nyári gyakorlatát, valamint 1998–1999-ben a biztosítási jogviszonyt meghosszabbító végkielégítést, alkalmi munkavállaló, egyszerűsített foglalkoztatás);
- közjogi jellegű foglalkoztatási jogviszonyok (például közalkalmazotti, honvédelmi alkalmazotti, közszolgálati, kormányzati szolgálati jogviszony, fegyveres, rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagja);
- nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony, vendégoktatói ösztöndíjas jogviszony, közfoglalkoztatási jogviszony, országgyűlési képviselő vagy nemzetiségi szószóló;
- a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködő szövetkezeti tag, biztosított mezőgazdasági őstermelő;
- egyházi szolgálati viszony;
- egyéni és társas vállalkozó, főállású kisadózó;
- egyéb jogviszony (például megbízási, választott tisztségviselő), ha az adott jogviszony biztosításban töltött időnek, és így szolgálati időnek is számít.

Munkával szerzett jogosultsági időnek kell tekinteni a jogosultsági időnek elismerhető, biztosítással járó jogviszony fennállása alatt folyósított táppénz, baleseti táppénz időtartamát is.

A fentiekben túl az 1998-at megelőző időszakra munkával szerzett jogosultsági időnek minősül:

- a kisiparosként, magánkereskedőként, szerződéses üzemeltetésű üzlet biztosított vezetőjeként, segítő családtagként vagy házastársként szerzett szolgálati idő;
- az alkalmi fizikai munkát végzőként szerzett szolgálati idő;
- a gépjárművezető-képző munkaközösség, gazdasági munkaközösség, ipari szövetkezet, ipari és szolgáltató szövetkezet, szakszervezet, kasszavezető, mezőgazdasági (halászati) termelőszövetkezet, mezőgazdasági szakszövetkezet vagy mezőgazdasági szakcsoport tagjaként szerzett szolgálati idő;
- az egyéni gazdálkodóként szerzett szolgálati idő;

Minden előfizetés mellé legújabb kiadványunkat adjuk!

➔ extra kreditpontok ➔ még idei ár ➔ 2025-ös HVG-különszámok

Az akció feltételei a 2024. október 1-je és 14-e között megrendelt és befizetett előfizetésekre vonatkoznak.

- az ügyvédi munkaközösség, jogtanácsosi munkaközösség, szabadalmi ügyvivői iroda vagy társaság tagjaként, közjegyzőként vagy önálló bírósági végrehajtóként szerzett szolgálati idő; valamint
- az a szolgálati idő, amelyet az igénylő mint nemzetközi szervhez tagként vagy munkatársként kiküldött személy, külföldi munkavállaló, külföldön dolgozó vagy munkaviszonyban nem álló előadóművész, illetve szerzői jogvédelem alá tartozó személyes alkotótévékenységet, előadóművészi tevékenységet folytató személy szerzett.

Gyermekneveléssel szerzett jogosultsági időnek kell tekinteni:

- a kifejezetten gyermeknevelésre tekintettel járó nyugdíjjárulék-köteles pénzellátásokban, azaz a gyermekgondozási díjban (gyed), a gyermekgondozást segítő ellátásban (korábbi nevén gyermekgondozási segélyben, azaz gyesben) és a gyermeknevelési támogatásban (gyet) töltött idővel szerzett szolgálati időt, illetve a járulékfizetéssel nem fedezett, de szintén gyermeknevelésre tekintettel járó pénzellátással, azaz csecsemőgondozási díjjal (azaz cseddel, valamint annak elődjével, a terhességi-gyermekágyi segéllyel, azaz tgyással) vagy örökbefogadói díjjal szerzett szolgálati időt; az 1998-at megelőző időszakra ezzel egyenértékű a fizetés nélküli szabadság 30 napot meghaladó tartama, ha azt a nő háromévesnél fiatalabb gyermek gondozása miatt vette igénybe;
- a gyermekek otthongondozási díjában (gyod) és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő, valamint az az 1998-at megelőzően szerzett szolgálati idő, amelyet a nő azzal szerzett, hogy tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos, tizenkét évesnél fiatalabb vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekével 30 napot meghaladóan fizetés nélküli szabadságon volt, vagy három- és tízéves kor közötti, tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke miatt gyeset vett igénybe.
A gyermek gondozásával kapcsolatos időtartamokat az alábbi esetekben is jogosultsági időként kell elismerni a vér szerinti gyermekkel azonos módon:
- az örökbefogadott gyermek címén folyósított tgyás, gyed, gyes, és gyet folyósításának időtartama; valamint
- a nevelt gyermekre tekintettel folyósított gyes és gyet, valamint az 1975. évi II. törvény alapján a nevelőszülő részére megállapított gyed folyósításának időtartama; továbbá
- az unokára tekintettel a nagyszülő részére megállapított gyes folyósításának időtartama.

Mely időtartamot nem lehet jogosultsági időként figyelembe venni?

Jogosultsági időként nem vehető figyelembe a munkanélküli ellátások folyósításának időtartama, az egyébként szolgálati időként elismerhető tanulmányi idő, a passzív, vagyis a biztosítási jogviszony megszűnését követően folyósított táppénz időtartama, az 1998. január 1-jét megelőzően – nem gyermekgondozás vagy gyermekápolás miatt igénybe vett – fizetés nélküli szabadság szolgálati időnek minősülő első 30 napja, 18. életévét betöltött tartósan beteg közeli hozzátartozó gondozása miatt folyósított ápolási díj időtartama, a megállapodással szerzett szolgálati idő, a rehabilitációs járadékkal, rehabilitációs ellátással, a munkarehabilitációs díjjal, fejlesztési foglalkoztatási díjjal szerzett szolgálati idő.

Fontos megemlíteni, hogy a jogosultsági időnek nem minősülő szolgálati idők nem vesznek el. A jogosultsági időnek csak a kedvezményes nyugdíjra való jogosultság megállapítása során van jelentősége. Ha a jogosultság fennáll, az öregségi nyugdíjat valamennyi szolgálati idő figyelembevételével számítják ki.

Winkler Róbert nyugdíjszakértő

AJÁNLÓK

A visszaváltási rendszer áfabeli megítélése, könyvelési tudnivalók

A visszaváltási rendszer működése elméleti szinten kezd tisztázódni, azonban a gyakorlat még sok kérdést vet fel. Ilyen kérdések többek között az áfabeli és a számviteli kezeléssel kapcsolatban merülnek fel. Ennek oka egyrészt az, hogy a visszaváltási rendszer megváltoztatta az eddig rutinná vált feladatokat, másrészt, a visszaváltási rendszeren belül három alkategóriát különböztethetünk meg, ami szintén tovább bonyolítja a helyzetet.

Főcsoport szerint a kötelezően visszaváltási díjas termékeken belül megkülönböztetünk nem újrahasználatos (ezek az 50 Ft-os termékek) és újrahasználatos termékeket.

Vizsgáljuk meg a csoportokat és a kezelést az áfa szempontjából!

Visszaváltás esetén azt tudjuk, hogy ha egy termék visszaváltható, akkor az szakszóval élve göngyölegnek minősül. A göngyölegekre vonatkozóan három áfamértéket lehet alkalmazni: 0, 18 és 27 százalék. Arra, hogy melyik melyik kategóriába esik bele, nincs egzakt megfogalmazás, ezért az áfatörvényt kell figyelembe venni, hogy mit mond az egyes kategóriákról.

Viszont fő rendező elvként figyelembe kell venni az alábbiakat:

- ha újrahasználható a göngyöleg vagy önkéntesen visszaváltási díjas, akkor 18 vagy 27százalékos áfakulcsot kell erre alkalmazni,
- ha a csomagolás/göngyöleg nem újrahasznosítható/újrahasználható, akkor 0 százalékos lesz az áfakulcs.

Az első esetben (18 és 27 %) rendszerint az üvegek tartoznak, míg a második esetben jellemzően a PET palackok és az alumínium dobozok.

Ez azt is jelenti, hogy áfa-szempontról két részre kell bontani az áfa kezelését. Ha nem újrahasználható a termék (PET palack), akkor az áfatörvény 71. § (1) bekezdés alapján ez a díj nem tartozik a hozzá kapcsolódó termékértékesítés adóalapjába, azaz a számlán legalább két sor fog megjelenni. Első sor a „normál” szabály szerint áfásan számlázandó, míg maga a visszaváltási díj része pedig áfa hatályán kívüli tételként számlázandó. Amely termék újrahasználható, arra az általános szabályok vonatkoznak.

Tehát egy visszaváltási díj a teljes értékesítési folyamaton végig fog menni, mivel az első díjat maga a gyártó, az első forgalomba hozó fogja megfizetni. Ő ezt követően a kereskedőnek továbbszámolja majd a díjat, aki végül teljes egészében áterhelheti a végső fogyasztóra. Természetesen ez minden esetben, minden számla kiállításakor tárgyi hatályon kívüli tétel lesz. Azonban nem marad véglegesen tárgyi hatályon kívüli tétel sem, ugyanis a törvény maximum egy évig engedi ebben a státuszban hagyni a visszaváltási díjat, mert a naptári év utolsó napján a még nem visszaváltott termékekre jutó visszaváltási díj adóalapot fog képezni. Ez azonban csak és kizárólag az 50 forintos visszaváltási díjjal kezelt termékekre vonatkozik, azaz azon termékekre, amelyek kötelezően visszaváltandók, viszont nem újrahasználhatók.

Nézzük meg a tételeket számviteli szempontból is!

Itt is ugyanaz az elv mentén kell megbontani a visszaváltási termékeket, mint az áfánál történt. Újrahasználható göngyölegnél vagy önkéntesen visszaváltási díjassá tett terméknel értékesítés esetén a göngyöleget külön kell könyvelni, a hozzá kapcsolódó áfával. Visszaváltás esetén a ráfordítást kell csökkenteni, mivel a göngyöleg visszakérült az értékesítőhöz. Tehát a logika az áfa és a számvitel esetében ugyanaz.

Ha terméket értékesítenek göngyöleggel, akkor az értékesítéskor a göngyöleg – visszaváltási díj – alapja beépül a termékbe mind áfa, mind számvitel szempontjából, viszont visszaváltás esetén utólag csökken mind a kettő. E mellett ki kell állítani egy helyesbítő számlát, és az alapján kell korrigálni az értékesítés nettó árbevételét. A másik esetben, amikor nem újrahasználható a termék, a könyvelési logika szintén nem változik meg, mivel az ügylet gazdasági tartalma ugyanaz.

Gyüre Ferenc adótanácsadó

A teljes cikket itt olvashatja el!

Mezőgazdasági idénymunka létesítése, korlátai, bérezése és közterhei

Az őszi betakarítás idején néha sok kézre van szükség. A segítők foglalkoztatása a mezőgazdasági munkavégzés idején egyszerűsített foglalkoztatással is megvalósulhat. Összeszedtük a mezőgazdasági idénymunka létesítésére, korlátaira, bérezésére és közterheire vonatkozó legfontosabb előírásokat.

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Efo-törvény) az egyszerűsített módon létesíthető munkaviszonyban foglalkoztatottakra (a továbbiakban: egyszerűsített foglalkoztatás) vonatkozó szabályokat tartalmazza, mely alapján alacsony közterhek mellett, egyszerű adminisztrációval valósulhat meg foglalkoztatás.

Az egyszerűsített foglalkoztatás egyik típusa mezőgazdasági idénymunka. Mezőgazdasági idénymunkának minősül a növénytermesztési, erdőgazdálkodási, állattenyésztési, halászati, vadászati ágazatba tartozó munkavégzés, továbbá a termelő, termelői csoport, termelői szervezet, illetve ezek társulása által a megtermelt mezőgazdasági termékek anyagmozgatása, csomagolása – a továbbfeldolgozás kivételével – feltéve, hogy azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony időtartama nem haladja meg egy naptári éven belül a 120 napot. Az időkeretet ▶

hvg360° A tisztánlátás hatalom.

Mit ad a hvg360?
Többet, mint gondolnád...

Exkluzív. Hiteles. Objektív.

hvg360.hu

ugyanazon felek közötti munkaviszony esetén kell tehát figyelni, azaz nincs akadálya annak, hogy a munkavállaló több különböző munkáltatónál munkát végezzen ezen időkorlát között.

Az egyszerűsített foglalkoztatás létesítése

Egyszerűsített foglalkoztatás céljából létrejött munkaviszony a felek szóbeli megállapodása alapján, a munkáltató bejelentési kötelezettségének teljesítésével keletkezik. Ha azt a munkavállaló kéri, illetve a jogszabály alapján nem elektronikus úton bevallásra kötelezett munkáltató választása szerint, az egyszerűsített foglalkoztatás céljából munkaviszonyt az Efo-törvény melléklete szerinti szerződés megkötésével kell létesíteni, és azt legkésőbb a munka megkezdéséig kell írásba foglalni, azzal, hogy ez nem mentesíti a munkáltatót bejelentési kötelezettségének teljesítése alól.

Ebben az esetben a munkavégzés napjának végéig elegendő kitölteni a munkáltató és a munkavállaló megnevezésén kívüli egyéb azonosító adatait [Efo-törvény 3. § (1) bekezdés].

Lepsényi Mária adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el!

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Szülési szabadság idejére jár-e cafeteria?

A munkáltatónál a cafeteria juttatás egyoldalú munkáltatói szabályzatként van szabályozva. A munkavállalók számára a szülési szabadság idejére (csed idejére) már nem biztosít SZÉP-kártya-juttatást (béren kívüli juttatás) a munkáltató. A 2012. évi I. törvény 127. § (5) bekezdése kimondja, hogy a szülési szabadság tartamát a kifejezetten munkavégzéshez kapcsolódó jogosultságot kivéve, munkában töltött időnek kell tekinteni. Szabályos-e a munkáltató eljárása, hogy a szülési szabadság időtartamára nem részesíti cafeteria juttatásban (SZÉP-kártya juttatás) a munkavállalóját? Megsérti ebben az esetben az egyenlő bánásmód követelményét az anyaságával összefüggésben?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Nézzük a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (Mt.) szabályozását:

127. § (1) Az anya egybefüggő 24 hét szülési szabadságra jogosult azzal, hogy ebből két hetet köteles igénybe venni.

(2) A szülési szabadság annak a munkavállalónak is jár, aki a gyermeket az anya egészségi állapota vagy halála miatt végrehajtható bírósági ítélet vagy végrehajtható gyámhatósági határozat alapján gondozza.

(3) A szülési szabadságot – eltérő megállapodás hiányában – úgy kell kiadni, hogy legfeljebb négy hét a szülés várható időpontja elé essen.

(4) A szülési szabadság igénybe nem vett részét, ha a gyermeket a koraszülöttek ápolására fenntartott intézetben gondozzák, a szülést követő egy év elteltéig a gyermeknek az intézetből történt elbocsátása után is igénybe lehet venni.

(5) A szülési szabadság tartamát a kifejezetten munkavégzéshez kapcsolódó jogosultságot kivéve, munkában töltött időnek kell tekinteni.

A kommentár utal arra, hogy ez az egyenlő bánásmód elvének egy speciális érvényesülési esete, amely szerint nem lehet megkülönböztetni a szülési szabadságon lévő munkavállalót más, összehasonlítható helyzetben lévő munkavállalóktól, kivéve a kifejezetten munkavégzéshez kapcsolódó jogosultságok tekintetében. Így például a szülési szabadságon lévő munkavállaló számára nem kell biztosítani a kifejezetten munkába járáshoz kapcsolódó helyi bérletet, de például az étkezési utalványt már igen. Így a cafeteria juttatást is biztosítani szükséges.

Érdekességgéppen ugyanezen juttatást a Kttv. hatálya alatt álló köztisztviselők számára az Alkotmánybíróság elutasította azzal, hogy ott más a jogi szabályozás és ez az egyenlő bánásmód követelményéből nem következik.

dr. Kéri Ádám ügyvéd, compliance szakértő

Magánszemélynek kiállított számla

Vállalkozásunk szállodai szolgáltatást végez, vendégeink részére minden esetben számlát állítunk ki. A szobafoglaláskor előleget kérünk a vendégeinktől, amiről a foglalásban szereplő adatok alapján ki is állítjuk az előlegszámlát. Magánszemélyeknél gyakran tapasztaljuk, hogy más nevet ad meg a foglaláskor, és más név kerül feltüntetésre bejelentkezéskor. Ez azért problémás, mert a végszámla már a bejelentkezéskor megadott névre kerül kiállításra. Találkoztunk olyan hölgy-vendéggel, aki Példáné Alma Jolán volt még a foglaláskor, és a bejelentkezéskor már Példa Alma Gáborné lett. Egy másik esetben a foglalást a lány adta le, így az ő nevére lett kiállítva az előlegszámla, de bejelentkezni már az édesapja jelentkezett be, a végszámla pedig az ő nevére lett kiállítva. A kérdésem az, hogy ezekben az esetekben elfogadható-e, hogy más névre szól az előlegszámla, mint a végszámla, és ha nem, akkor milyen törvényre hivatkozva javíttassuk azt a kollégákkal? ►

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Az áfatörvény 169. § előírása alapján a számlának tartalmaznia kell az ügylet tényleges teljesítéséhez kapcsolódó adatokat, beleértve az ügyfél nevét és címét is. A számviteli törvény 165. § alapján minden számlának valós információkat és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul kell tartalmaznia és az üzleti eseményt megfelelően kell dokumentálnia.

Az előlegszámla az előleg megfizetésének rögzítésére szolgál, a végszámla pedig a szolgáltatás tényleges teljesítéséről készül. A két számla címzettjének eltérése abból a szempontból problémás, hogy az előlegszámla és a végszámla azonosítja az ügyletben részt vevő feleket, így az előleg visszavonása a végszámlában nem ugyanazon ügyfélre vonatkozóan történik. Magánszemély vendég esetén a gyakorlatban kevésbé jelentkezik ennek „súlyossága”, de természetesen ebben az esetben is dokumentálni kell a névváltozást (pl. foglalási rendszerben) és jelezni kell a végszámla esetén, hogy az előleget ki fizette. Érdemes tehát figyelni arra, hogy az előlegszámlát és a végszámlát azonos névre állítsák ki, a nevek eltérését dokumentálni kell, illetve indokolt esetben szükséges a számlát módosítani.

Nagy Norbert adószakértő

Árubeszerzés Kínából

Egyéni vállalkozó Kínából importál árut. Az egyik árubeszerzés során a DHL cég úgy tekintette, hogy ügyfelem magánszemély, és így vámkezelte az árut, ezért az egyéni vállalkozó adószámát nem tüntette fel a közteher-értesítőn, melyen közli a vám és fizetendő áfa összegét. (Rendszeres vámkezelések vannak ügyfelem részére a DHL cégtől.) Jelezve lett a cég felé, de nem javítja a vámkezelést, értesítőt (azt a választ adta, hogy nem áll módjában). Kérdés: hogyan számolhatja el a vállalkozás a vámot és áfát? Mivel nincs adószám feltüntetve, ezért az áfabevallás 70. sorában nem lehet szerepeltetni? Megjegyzem, a vállalkozó adószámla-kivonatán a 902 adónemen sem jelenik meg az összeg. A vállalkozás ezt az árubeszerzést is értékesíteni szeretné, azaz a kimenő számlák alapján megfizeti az áfát, viszont a beszerzéshez kapcsolódó áfa összegét nem vonhatja le? Pénzügyileg teljesítve lett a vám és áfautalás.

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kérdésből sajnos nem derülnek ki a vámkezelés pontos körülményei, ezért a válaszban a probléma lehetséges okaira és az azzal kapcsolatos megoldási lehetőségekre térünk ki. A konkrét vámkezelés kapcsán mindenképpen célszerű egyeztetni a gyorspostai szolgáltatóval, hogy milyen számlával végezték el a vámkezelést. Azaz a magánszemély nevére szolt a számla, vagy pedig a jogi személy (egyéni vállalkozó) nevére. Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. tv. (áfatörvény) 120. §-a alapján az adóalany jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból olyan mértékben, amilyen mértékben a terméket, szolgáltatást adóköteles termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében használja, levonja azt az adót, amelyet termék importjához kapcsolódóan maga vagy közvetett vámjogi képviselője megfizetett. Ez alól kivételt képeznek az áfatörvény 124. §-ban meghatározott tételes levonási tiltás alá eső termékek és szolgáltatások.

Azonban az előzetesen felszámított adó levonásához tárgyi feltételeket is rendel a jogszabály. Az áfatörvény 127. §-a alapján termékimport esetén az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon az áru átengedéséről szóló vámhatóság általi értesítés, ha jogszabály alapján az értesítési kötelezettség fennáll, valamint

- határozatra történő adófizetés esetén a nevére szóló, a termék szabad forgalomba bocsátása során az adófizetési kötelezettséget megállapító határozat, valamint a nevére szóló, az adó megfizetését igazoló okirat, vagy ha az adót közvetett vámjogi képviselője fizette meg, a közvetett vámjogi képviselőnek az adóalany nevére szóló nyilatkozata az adó megfizetéséről,
- önadózásként történő adófizetés esetén mindazon okiratok, amelyek a fizetendő adó összegszerű megállapításához szükségesek, vagy ha a fizetendő adót közvetett vámjogi képviselője állapította meg, a közvetett vámjogi képviselőnek az adóalany nevére szóló nyilatkozata az adó fizetendő adóként történt megállapításáról és bevallásáról.

A levonási jog érvényesítéséhez tehát valóban szükség van a jogi személy (egyéni vállalkozó) nevére szóló határozatra és az adófizetést igazoló okira, vagy ha az adót közvetett vámjogi képviselőként a DHL fizette meg, a közvetett vámjogi képviselőnek az adóalany nevére szóló nyilatkozatára az adó megfizetéséről. Ehhez tehát a vámkezelés módosítására lenne szükség. Ha a vámkezelés a magánszemély nevére szóló számlával történt, akkor a módosítási kérelemhez szükséges benyújtani a jogi személy (egyéni vállalkozó) nevére szóló számlát.

Tüske Zsuzsanna vámszakértő

Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,
1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu
Termékmenedzser: Vörös Tünde
Felelős kiadó: Szauer Tamás vezérigazgató